

[Morten Lange.]

og det vil være det sikreste, hvis jordlovsmyndighederne er i stand til at foretage de fornødne opkøb af disse arealer og sikre dem til rekreative områder. Det er igen en af de ting, der peger lidt længere frem, end vi er kommet i denne omgang. Men det var meget karakteristisk, at da vi under de „dybt fortlørlige“ osv. udvalgsforhandlinger talte om disse sager, var det ikke så svært at konstatere, at en praksis som den at købe lidt rekreativ jord indimellem i og for sig ikke så sjældent blev fulgt. Jeg håber, at denne skikkelige praksis i fremtiden må være mere typisk og også blive lovfæstet.

Jeg kan tilsige min støtte til de ændringsforslag, der er tiltrådt af noget, som i betænkningen kaldes et flertal. Det er ganske vist somme tider i virkeligheden et mindretal; men jeg har ingen tvivl om, at disse udmærkede ændringsforslag har støtte af et flertal i denne sal. Jeg tror, de vil hjælpe med til, at de love, vi her arbejder med, vil vise sig at få en gavnlig indflydelse på dansk landbrugs fremtidige struktur.

Svend Haugaard: Ved lovforslagenes første behandling her i tinget fremhævede jeg hensigtsmæssig beliggenhed for sammenlagte jorder som noget meget afgørende. Danmark har lykkeligvis i forhold til andre lande haft en næsten eksemplarisk arrondering, og det er en af årsagerne til dansk landbrugs konkurrencedygtighed, som gerne skulle bevares. Naturligvis er det vanskeligt at fastsætte helt bestemte afstandsnormer, fordi gennemskærende veje og baner spiller ind og der kan være tale om arealer til særlig benyttelse, f. eks. enge. Jeg finder det meget betydningsfuldt, at udvalget er blevet enig om i betænkningen at henstille til landbrugsministeren, at der ved administrationen af sammenlægningsreglerne lægges stærk vægt på, at arealerne er velbeliggende i forhold til hinanden, også under hensyn til trafikforholdene på stedet.

På et andet meget væsentligt punkt, nemlig arealstørrelsen for sammenlægningsret i de tilfælde, hvor der er brug for tillægsjord, er det derimod ikke lykkedes at nå til enighed. Ændringsforslagene går fra de konservatives om fri sammenlægningsret op til de 100 ha til det radikale forslag om 25 ha, medens lovforslagets frie grænse, hvor til-

lægsjord ikke kræves, får støtte fra alle partier bortset fra de konservative, som også her foreslår 100 ha. Det konservative standpunkt i denne sag undrer ikke; det er ikke første gang, man fra denne side søger at drive jordsamlingspolitik ud fra godsejer-synspunkter. Men det må undre og vække beklagelse, at der ikke blandt de øvrige partier har været mulighed for at opnå enighed om at sikre tillægsjord til de for små brug, som ønskes suppleret op til en passende størrelse.

Fra venstre har det ikke været muligt at få et klart svar, man er åbenbart noget i tvivl med sig selv. Jeg forstår på venstres ordfører her i dag, at man hverken vil stemme for de 25 ha eller for de 100 ha og heller ikke for landbrugsministerens ændringsforslag om 35 ha, og end ikke liberalt centrum's meget vidtgående, efter min mening meget vildtgående, forslag tager man stilling til. Det kan man da kalde en klar stillingtagen i et vigtigt landbrugsspørgsmål for det parti, der går for at være det egentlige landbrugsparti! Man vasker sine hænder og fornærmer ikke alvorligt hverken de store eller de små inden for landbrugets vælgerkredse. Men det kunne da faktisk være interessant at høre, om venstre slet ikke mener, at arealgrænsen har nogen betydning. Hr. Peter Larsen mente, at loven skulle være mere rummelig, mere smidig. Jeg ved ikke, om han mener, at bestemmelsen om de 45 ha som oprindelig foreslået er smidig nok; i hvert tilfælde var det da rart nok at vide, at han har noget standpunkt på dette område. Jeg vil i øvrigt minde hr. Peter Larsen om, at hvis det, som hr. Peter Larsen antydede, går sådan med udviklingen, at der efterhånden ikke vil være købere til de små ejendomme, så vil der jo ikke være nogen, der forlanger den tillægsjord, så er der fri grænse op til de 75 ha, og så kan alle bykrynninger derudover jo være lige gyldige.

Lovforslaget lød oprindeligt på 45 ha, men da det radikale forslag om 25 blev fremsat, gjorde ministeren med et par flotte håndbevægelser en beregning på fingrene: middel-tallet af 25 og 45 er 35 — det var, før de konservative kom ind i billedet — altså siger vi 35 for at få det til at glide. Behændigt måske, men ikke særlig sagligt. Ud fra de sidste dages politiske begivenheder er det jo forståeligt, at SF, der havde foreslået